

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

**А.Авлоний номидаги халқ таълими ходимларини қайта
тайёрлаш ва малакасини ошириш марказий институти**

Педагогика ва психология кафедраси

**ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ОШИРИШДА,
ПЕДАГОГ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛЛАРИ**

Ўқитувчи Элдор Шермонов

РЕЖА:

- 1. Таълим сифатини ошириш омиллари**
- 2. “Компетенция” тушунчаси ва унинг турлари**
- 3. Замонавий педагог сифатлари**
- 4. Касбий компетенция модели**
- 5. Ўқитувчи компетенцияси пирамидаси**

ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ

Дарс бериш
маҳорати.

Тарбиялаш
маҳорати

Уқув-тарбия
жараёнида
гуманитар
омилни
таъминлайдига
н шахсий
сифатлари

Таълим
олувчиларнинг
билимларини
холисона
назорат қилиш
ва баҳолаш
маҳорати

ДАРС БЕРИШ МАҲОРАТИ ҚУЙИДАГИ ТАЛАБЛАР БИЛАН БЕЛГИЛАНАДИ:

Касбий лаёқат ва эрудиция;

Психологик-педагогик тайёргарлик;

Таълим олувчиларни мустақил фикрлаш ва янги билимлар олишга ўргатиш маҳорати;

Ўқув адабиётлари шакллари ва турларини билиш;

Янги педагогик ва ахборот технологияларини эгалланганлик, Интернетнинг глобал тармоғи билан ишлаш бўйича амалий кўникмалар;

Педагог кадрлар малакасини оширишнинг асосий шаклларини билиш;

Илмий –педагогик ижодиёт методологиясини билиш;

Педагогика фани ва соҳасини ривожлантиришнинг асосий йўналишларини билиш;

Фанлараро алоқалардан фойдаланиш маҳорати;

Риторика ва нотиклик санъати асосларини билиш;

Болалар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенция, “Таълим тўғрисида” ги қонун ва “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” даги вазифаларни ҳамда узлуксиз таълим тизимининг асосий атамалари ва тушунчаларини билиш.

ЎҚИТУВЧИДАГИ ЗАРУРИЙ ИЖТИМОИЙ КЎНИКМАЛАР

ЎҚИТУВЧИДАГИ ЗАРУРИЙ ИЖТИМОИЙ
КЎНИКМАЛАР ҚУЙИДАГИЛАРДАН ИБОРАТ
БЎЛИШИ ЛОЗИМ:

Вазиятни баҳолаш ва
муаммоларни ечиш кўникмасига
эга бўлиш

Ўз-ўзини
намоён
қилиш

Ташкило
тччилик,
ижодий
ёндашув

Бошқарув
кўникмаси-
га эга
бўлиш

Ўз устида
тинимсиз
ишлаш

Бошқа
одамлар билан
ижтимоий
мулоқотда
бўлиш

ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ЎЗГАРТИРИШДА ЎҚИТУВЧИНИНГ РОЛИ

1. Ташкилотчи – ижтимоий педагог: ўқувчиларни мустақил ҳаётга тайёрлайди.

2. Синф етакчиси – синфда ижобий психологик муҳит яратади ва таъсир кўрсатади;

3. Методист – таълим жараёнида ўқувчиларнинг муаммони ечишда ёрдам беради ва қўллаб-қуватлайди.

4. Файласуф – билим ва тажрибаларни таҳлил қилади, ўз қарашларини асослайди;

5. Тажрибали яқин дўст – ўқувчилар олдидаги тўсиқ ва муаммоларни бартараф этишга ёрдам беради.

ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ЎЗГАРТИРИШДА ЎҚИТУВЧИНИНГ РОЛИ

6. Тадқиқотчи – новатор-янгилик яратувчи-мунзам равишда ўз устида ишлайди, янги ғоялар яратади, татбиқ этади.

7. Ўқув жараёнини раҳбари ва уни рағбатлантирувчи – мақсадга етиш воситалари, истиқболини назарда тутаяди, ўқитиш услубларини танлайди, ўқувчиларни ўқишга ўргатади, ижодий ёндашади.

8. Ўзаро таъсир кўрсатувчи – жамоа бўлиб ишлай олади ва ишлашга ўргатади.

9. Маслаҳатчи – шахсий намунасини ўргатади

ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ЎЗГАРТИРИШДА ЎҚИТУВЧИНИНГ РОЛИ

10. Тарбиячи – ўқувчиларга жисмонан, ақлий ва маънавий томондан ривожланишларига ёрдам беради.

11. Психолог – ўзини яхши билади ва тушунади.

12. Ўзгаришларга йўналтирувчи – ўқувчиларни ҳаётий кўникмаларини яхшилашга ёрдам беради.

13. Маълумотларни тақсимловчи – ўқувчиларга асосий янги маълумотларни етказди ва амалиётга татбиқ этишга ўргатади.

ЎҚИТУВЧИ – ЯНГИЛИК КИРИТУВЧИ

- ❖ Янгиликларни айниқса ўзга давлатлардан кириб келаётганларини фарқлайди ва тушуниб етади;
- ❖ Янгиликларни таҳлил қила олишга лаёқатли;
- ❖ Янгиликларни турли хил вазиятларда қўллай олади ва камчиликларини тўғрилайди;
- ❖ Ўз педагогик амалиётида янгиликлардан ижодкорона фойдалана олишга лаёқатли.

**КАТТАЛАРНИ
ЎҚИТИШ ВА
ЎРГАТИШНИНГ
МОҲИЯТИ**

**Ҳурмат
қилиш ва
хавфсизлик
муҳити**

**Ўқиш –
маъсулият,
фаоллик**

**Тажрибадан
ўрганиш**

**Рефлексия
ва қайта
алоқа**

**Тажрибани
синаб
кўриш ва
танқид**

**Мазмундан
келиб чиқиб-
долзарб
мақсадни
белгилаш
(мотивация
асосида)**

Ўрганиш

**Эмоциянинг
таъсири**

“КОМПЕТЕНЦИЯ” ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ ТУРЛАРИ

Компетенция – соҳага оид билим, кўникма, малака, қарашлар мажмуи, шахсинг қадрияти ва сифатлари, квалификациянинг намоён бўлиши ёки таъсир кўрсатиш қобилияти.

ШАХСИЙ

КАСБИЙ

**КОМПЕТЕНЦИЯ
ТУРЛАРИ**

МАХСУС

**УМУМ-
МАДАНИЙ**

**КАСБИЙ
КОМПЕТЕНЦИЯ**

КАСБИЙ КОМПЕТЕНЦИЯНИНГ ШАКЛЛАНИШ БОСҚИЧЛАРИ:

1. Ўз-ўзини таҳлил қилиш ва зарур нарсаларни англаш;
2. Ўзини ривожлантиришни режалаштириш мақсад, вазифа белгилаш;
3. Ўзини намоён этиш ва камчиликларини тузатиш.

**Фаоллик
ва
ташаббус-
корлик**

Етакчилик

**Соғлом
турмуш
тарзига
амал
қилиш**

**Бағри-
кенглик**

ШАХСИЙ КОМПЕ- ТЕНЦИЯ

**Мосла-
шувчанлик**

**Мулоқот-
чанлик**

**Масъули-
ятлилик**

**Инсон-
парварлик**

Ишчанлик

**УМУММАДАНИЙ
КОМПЕТЕНТЛИК**

МАХСУС КОМПОТЕНТЛИК

Фанига доир
махсус методларни
билиш

Таълимни
табақалаштириш

Ўқувчилар
эҳтиёжини билиш

Турли ёш
хусусиятларини
билиш

КВАЛИФИКАЦИЯ ВА КОМПЕТЕНЦИЯНИНГ ЎЗARO МУНОСАБАТИ

**Квалификация – потенциал фаолиятда
билим ва кўникманинг намоён бўлиш.**

**Компетенция – билим, кўникма,
малака, қадрият, бошқа шахсий
сифатлар, ижобий натижаларни
фаолиятда кўриниши.**

КОМПЕТЕНЦИЯ КЎРИНИШЛАРИ

Умумий – турли хил ҳолатларда
қўллаш мумкин.

Махсус – касбий фаолиятда
бажариш лозим бўлган
ҳаракатлар.

ДИДАКТИК КОМПЕТЕНЦІЯ

Ўқитиш муҳитини яратиш

Мавзу мазмунини ёритишни режалаштириш

Ўқув жараёни бошқариш

Ўқувчиларнинг ютуқлари ва
ривожланишларини баҳолаш

Ўқувчиларга мотивация бериш ва ёрдам
кўрсатиш

Ўқувчилар билимини англаш ва уларни
ривожлантириш

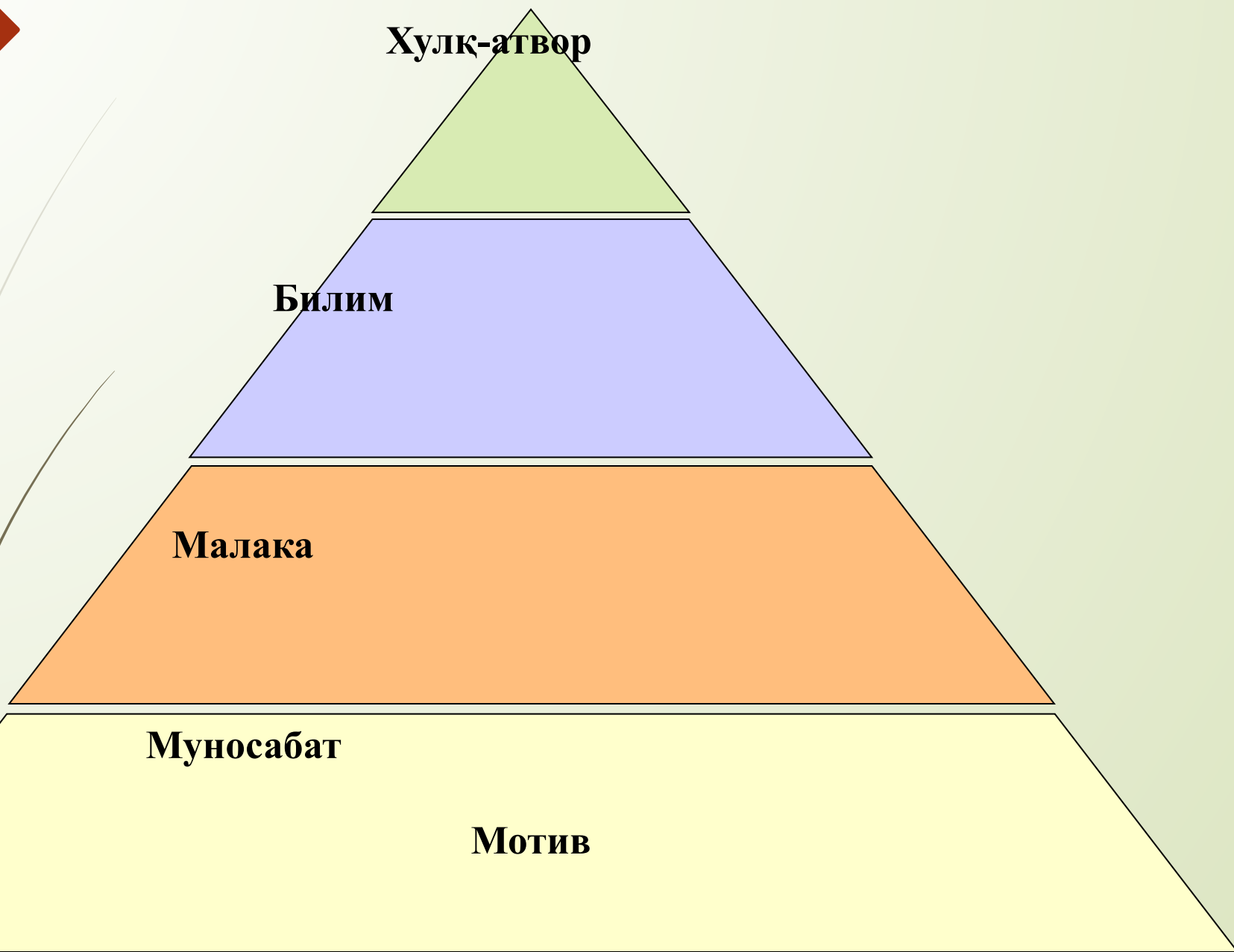
КАСБИЙ КОМПЕТЕНЦИЯ МОДЕЛИ

**Касбий қадрият
ва (установка)
тайёргарлиги**

**Касбий
кўникма ва
малака**

**Касбий билим
ва тушунча**

ЎҚИТУВЧИНИНГ КОМПЕТЕНЦИЯ ПИРАМИДАСИ

**ЭЪТИБОРИНГИЗ
УЧУН РАХМАТ!**